

Το κάπνισμα μπορεί να βλάψει
σοβαρά την υγεία

A. Βάλε ✓ στις πέντε σωστές προτάσεις.

- 1 Ο Παναγιώτης είναι ενήλικος.
- 2 Ο Παναγιώτης είχε αρχίσει να καπνίζει.
- 3 Έτρεξε στο νοσοκομείο με τα πόδια.
- 4 Κάθισε δίπλα στο κρεβάτι του πατέρα του.
- 5 Ο πατέρας του είχε πάθει έμφραγμα.
- 6 Η κατάσταση της υγείας του δεν ήταν κρίσιμη.
- 7 Ο Παναγιώτης υποσχέθηκε να μην ξανακαπνίσει.

B. Συμπλήρωσε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με λέξεις από το πλαίσιο, όπως στο παράδειγμα.

<p>αντι</p>	<p>καρκινικός μικροβιακός βιοτικό καπνιστικός ηλιακός αλλεργικός φλεγμονώδες πυρετικός</p>	<p>πρό</p>	<p>ληψη</p>	<p>παρα</p>	<p>λήπτης πέμπω κίνηση</p>
		<p>προ</p>	<p>διάθεση κατάληψη καταβολή νοητικός</p>	<p>παρά</p>	<p>λογος δοση δειγμα ταση</p>

1. Αυτό το γράμμα έχει λανθασμένο παράληπτι.
2. Ο ποδοσφαιρικός αγώνας κρίθηκε τελικά στην _____.
3. Για τον πυρετό ο γιατρός του έδωσε _____ χάπια.
4. Δώσαμε μόνο μια μικρή _____. Θα ξοφλήσουμε τα υπόλοιπα με μηνιαίες δόσεις.
5. Το κάπνισμα κάνει κακό. Στο σχολείο μας ξεκινήσαμε μια μεγάλη _____ εκστρατεία.

6. Για τη μόλυνση ο γιατρός μου έδωσε ένα ισχυρό _____ .
7. Το όνομα του _____ δε φαινόταν καθαρά στο δέμα.
8. Η _____ των εισιτηρίων θα γίνει στο αεροδρόμιο.
9. Για να καταλάβουμε καλύτερα το μάθημα, μας έδωσε πολλά _____ .
10. Η _____ είναι προτιμότερη από τη θεραπεία.
11. Μην ξεχάσεις να πάρεις και κάτι για τον ήλιο. Χρειαζόμαστε μια καλή _____ κρέμα.

Γ. Γράψε τα ουσιαστικά που σχετίζονται με τα ρήματα που υπάρχουν στον πίνακα, χρησιμοποιώντας τις καταλήξεις -ψη, -ξη, -ση, -ία, -η, -ή

Ρήματα		Ουσιαστικά	Ρήματα		Ουσιαστικά
αποδεικνύω	⇒		προλαμβάνω	⇒	
εμφανίζω	⇒		πωλώ	⇒	
ανακοινώνω	⇒		εκθέτω	⇒	
προστατεύω	⇒		λύνω	⇒	
λαμβάνω	⇒		αλλάζω	⇒	
προειδοποιώ	⇒		εξετάζω	⇒	

Δ. Κάνε το ίδιο κι εδώ. Φτιάξε ουσιαστικό που σχετίζεται με τη λέξη που βρίσκεται στο χρωματισμένο πλαίσιο και συμπλήρωσε με τον κατάλληλο τύπο του ουσιαστικού τα κενά. Οι λέξεις σου δίνονται με τη σειρά.

ερευνώ
εκθέτω
χρησιμοποιώ
τηλεφωνώ
αποδεικνύω
γνωρίζω
ακτινοβολώ

Τη διεξαγωγή και άλλων _____ για τις συνέπειες της κινητής τηλεφωνίας στην υγεία ζητούν επιστήμονες και οργανώσεις προστασίας καταναλωτών, τη στιγμή που κυβερνητική _____ στη Βρετανία αποκαλύπτει ότι τα παιδιά μπορεί να κινδυνεύουν περισσότερο από τη _____ του κινητού _____ .

Σύμφωνα με την έκθεση, δεν υπάρχουν προς το παρόν _____ ότι τα κινητά τηλέφωνα βλάπτουν την υγεία ή καταστρέφουν το περιβάλλον. Ωστόσο, υποστηρίζει ότι τα στοιχεία της επιστημονικής _____ είναι ανεπαρκή. Γι' αυτό συνιστά να μη χρησιμοποιούν τα παιδιά υπερβολικά τα κινητά τηλέφωνα, αφού η _____ μικροκυμάτων θα μπορούσε να είναι επιβλαβής για την υγεία τους .

Ε. Διάβασε το απόσπασμα από την εφημερίδα και απάντησε στις ερωτήσεις.

Για το πρόβλημα των ναρκωτικών, η εφημερίδα μας είχε την ευκαιρία να συνομιλήσει την περασμένη εβδομάδα με τρία παιδιά από την ομάδα "Ι8 Άνω" (ελληνικό πρόγραμμα απεξάρτησης), τα οποία ήρθαν στην Κύπρο και παρουσίασαν θεατρική παράσταση στη Σχολή Τυφλών. Μας επισήμαναν ότι ο πόλεμος εναντίον των ναρκωτικών, όπως γίνεται σήμερα, έχει επιτύχει.

Με τους τρεις πρώην χρήστες ναρκωτικών και σήμερα πολίτες έτοιμους να επανενταχθούν στην κοινωνία είχαμε μια ελεύθερη και πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση. Στη συνέχεια, παραθέτουμε τις θέσεις και τις απόψεις του Γιάννη, της Ματίνας και της Λεμονιάς.

Γιάννης: Με τις θεατρικές παραστάσεις στοχεύουμε να περάσουμε ένα μήνυμα ζωής. Να αντιληφθεί ο κόσμος ότι αυτός ο μύθος, ότι όσοι πέφτουν στον κύκλο των ναρκωτικών δεν μπορούν να γίνουν καλά, δεν ισχύει. Φυσικά, δεν πρέπει να περάσει και το μήνυμα ότι η απεξάρτηση είναι κάτι εύκολο. Καλό είναι να υπάρχει πρόληψη. Γιατί η απεξάρτηση είναι μια πολύ επίπονη και δύσκολη διαδικασία με μεγάλο κόστος. Την πληρώνουμε συνήθως με αίμα ψυχής. Όμως, μέσα από το πρόγραμμα απεξάρτησης μαθαίνουμε ένα νέο τρόπο ζωής, στον οποίο μπορεί να είμαστε άνθρωποι με αξίες, ιδανικά, να βάζουμε στόχους, να έχουμε οράματα, να παλεύουμε γι' αυτά, να διεκδικούμε την ισοτιμία, να διεκδικούμε ομαδικά, να είμαστε αλληλέγγυοι με τους συνανθρώπους μας".

Ματίνα: Αυτό που θέλουμε να δηλώσουμε είναι η αγάπη μας για τη

ζωή. Στην ερώτηση να ζει κανείς ή να μη ζει, εμείς τασσόμαστε με σιγουριά υπέρ της ζωής, με διαφορετικές αξίες και στόχους. Είναι ανάγκη ο νέος να παλεύει καθημερινά, με μεράκι, για την τέχνη και την ποιότητα.

Λεμονιά: Θέλω να λέω τη γνώμη μου ειλικρινά και αληθινά. Αλήθεια σημαίνει να μην ξεχνάω και δεν ξεχνάω από πού ξεκίνησα, πώς ξεκίνησα και πώς βρέθηκα εδώ που βρίσκομαι. Θυμάμαι και πού ήμουν χτες. Θέλω να πω στα παιδιά που βρίσκονται ακόμη στη χρήση ότι πρέπει να σπεύσουν στα προγράμματα και να ζητήσουν βοήθεια, διότι ο τοξικομανής δεν είναι στο περιθώριο της κοινωνίας. Είναι ένα άτομο υγιέστατο, που μπορεί να βρει τον εαυτό του και να ενταχθεί ισότιμα στο κοινωνικό σύνολο. Αυτό βέβαια προϋποθέτει αγώνα, κόπο και συνεχή προσπάθεια.

Εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ 14/5/2000

ΣΤ. Βάλε ✓ στις πέντε σωστές προτάσεις.

- 1 Οι τρεις νέοι πήγαν στην Κύπρο, για να παρουσιάσουν μια θεατρική παράσταση.
- 2 Η ομάδα «18 Άνω» είναι μια θεατρική ομάδα για νέους άνω των 18.
- 3 Ο Γιάννης λέει ότι μέσα από το πρόγραμμα απεξάρτησης οι τοξικομανείς μαθαίνουν να ζουν διαφορετικά.
- 4 Ο Γιάννης δίνει μεγάλη σημασία στην πρόληψη.
- 5 Η Ματίνα δηλώνει ότι οι πρώην τοξικομανείς αγαπούν τη ζωή και την τέχνη.
- 6 Η Λεμονιά πιστεύει ότι ο τοξικομανής, αν αγωνιστεί, μπορεί να ενταχθεί ισότιμα στο κοινωνικό σύνολο.
- 7 Ο Γιάννης και η Λεμονιά πιστεύουν ότι ο αγώνας για την αποτοξίνωση είναι τόσο δύσκολος, ώστε δεν αξίζει τον κόπο.

Ζ. Διάλεξε το σωστό ρήμα.

1. Ο γιατρός είπε στον πατέρα του: «Κύριε Πετρίδη, _____ να σταματήσετε το κάπνισμα. Οι πνεύμονές σας είναι σε κακή κατάσταση.» (πρέπει, μπορεί)
2. Ο αλκοολισμός _____ να προκαλέσει κίρρωση του ήπατος. (πρέπει, μπορεί)
3. Δεν _____ να αγνοούμε τις συνέπειες του καπνίσματος στην υγεία μας. (πρέπει, μπορεί)
4. Τα ναρκωτικά _____ να δίνουν για λίγο στο χρήστη την εντύπωση ότι τον απελευθερώνουν από τα προβλήματά του, στην πραγματικότητα όμως τον οδηγούν στο θάνατο. (πρέπει, μπορεί)
5. Δεν _____ να καταφέρει κανείς να ελευθερωθεί από τα ναρκωτικά, αν δεν προσπαθήσει ο ίδιος. (φαίνεται, πρόκειται)
6. Τον είδα στην πλατεία. _____ ότι δεν πήγε με τους γονείς του στη Γαλλία. (φαίνεται, πρόκειται)

Η. Γράψε μια λίστα με πέντε είδη που θα ήθελες να αγοράσεις από ένα φαρμακείο.

Θ. Διάλεξε το σωστό ρήμα και σχημάτισε τον κατάλληλο τύπο, για να συμπληρώσεις τα κενά.

φαίνομαι, ονομάζομαι, γίνομαι, είμαι, διορίζομαι, γίνομαι

1. Τα ναρκωτικά _____ αθώα, αλλά δεν _____ .
2. Ο άνθρωπος που πίνει συστηματικά μεγάλες ποσότητες αλκοολούχων ποτών _____ αλκοολικός.
3. _____ χθες ο επικεφαλής της ομάδας δίωξης ναρκωτικών.
4. _____ συστηματική καπνίστρια, όταν άρχισε να δουλεύει.
5. Αν συνηθίσεις να πίνεις για να μη σκέφτεσαι, σίγουρα _____ αλκοολικός.

Ι. Συμπλήρωσε τα κενά με το σωστό τύπο του ρήματος που είναι στην παρένθεση.

1. Ο παππούς μου _____ ξαφνικά και _____ μέσα σε λίγες μέρες.
(αρρωσταίνω, πεθαίνω)
2. Τι _____ το παιδί και ξύπνησε κλαίγοντας; (παθαίνω)
3. Όταν ήμασταν μικρές, _____ συχνά. (αρρωσταίνω)
4. Στο σχολείο χτες μας εξήγησαν τι μπορεί να _____ αν καπνίζουμε. (παθαίνω)

ΙΑ. Γράψε στη σωστή στήλη όσες περισσότερες λέξεις της ίδιας οικογένειας γνωρίζεις.

Ρήματα	Ουσιαστικά	Επίθετα
-αίνω, -ύνω, -ώνω, -ω, -ίζω, -ίζομαι	-ής, -μα, -ση, -ιμο, -ας	-ικός, -ή, -ό, -μένος,-η, -ο
1. μαθαίνω		
2.	καταναλωτής	
3. μολύνω		
4.	γράμμα	
5.		θεαματικ-ός, -ή, -ό
	υπερ	
6.	αγώνας	

ΙΒ. Γίνε δημοσιογράφος για το περιοδικό του σχολείου σου. Γράψε ένα άρθρο για τα ναρκωτικά. Μπορείς να αναφέρεις τα εξής στοιχεία. (150 λέξεις)

- Τι είναι τα ναρκωτικά;
- Ποιοι τα παίρνουν και γιατί;
- Τι κινδύνους κρύβει η χρήση ναρκωτικών;
- Πώς μπορεί να γλιτώσει κάποιος από τα δίκτυα των ναρκωτικών;
- Γιατί αξίζει τον κόπο αυτή η προσπάθεια;